



Fot. arch. ITS

Siedziba Instytutu Transportu Samochodowego w Warszawie

Od 70 lat Instytut Transportu Samochodowego (ITS) prowadzi interdyscyplinarną działalność naukowo-badawczą służącą rozwojowi szeroko rozumianego transportu samochodowego w Polsce. Przeciwdziała też negatywnym skutkom tego rozwoju, kreując jednocześnie kształt rodzimego sektora transportu. Siedem dekad działalności zaowocowało szeregiem badań, analiz i wdrożeń, które stały się merytorycznym wsparciem administracji publicznej oraz resortu odpowiedzialnego za kształt i kondycję polskiego transportu.

Od momentu rozpoczęcia działalności naukowo-badawczej założenia statutowe Instytutu nie uległy zasadniczym zmianom. Obecnie Instytut jest aktywny w kilku kluczowych obszarach. Obejmują one zadania szczególnie ważne dla planowania i praktycznego wdrożenia polityki państwa, których realizacja jest konieczna dla zapewnienia m.in. bezpieczeństwa publicznego oraz poprawy jakości życia obywateli. Są to działania dotyczące bezpieczeństwa ruchu drogowego, oddziaływania motoryzacji na klimat, informatyzacji i ekonomiki transportu. W tym celu Instytut został przygotowany do samodzielnej realizacji badań naukowych, również we współpracy międzynarodowej, za sprawą rozwiniętego zaplecza laboratoryjno-badawczego oraz wykwalifikowanej kadry naukowo-badawczej. Dzięki temu ITS jest przygotowany na potrzeby gospodarki, społeczeństwa

oraz rynku w zakresie transportu i mobilności. Nowe trendy rozwoju motoryzacji i transportu uwzględniają m.in. obszary tematyczne, na których ITS będzie koncentrował swoją działalność do 2030 r., tj.:

- Bezpieczeństwo w transporcie i ruchu drogowym – komplekacja i analiza danych o wypadkach w celu identyfikacji źródeł zagrożeń, badania zachowań, ze szczególnym uwzględnieniem niechronionych uczestników ruchu, działania powypadkowe, programowanie działań prewencyjnych, badania psychologiczne, bezpieczeństwo i badania techniczne pojazdów, badania urządzeń do kontroli i diagnostyki pojazdów.
- Oddziaływanie na klimat i środowisko – analiza wpływu transportu samochodowego na środowisko; badania emisji spalin, hałasu, wibracji; badania w zakresie zmniejszenia zużycia paliwa przez silniki spalinowe pojazdów i maszyn, rozwój pojazdów elektrycznych, w tym wodorowych oraz paliw alternatywnych.
- Informatyzacja transportu – rozwój systemów cyfrowych, automatyzacja transportu i systemy monitorowania oraz wspomagania kierujących pojazdami; analizowanie wpływu usług MaaS (Mobility as a Service) oraz Inteligentnych Systemów Transportowych w tym rozwiązań Smart City; informa-



Statuetka „Teraz Polska” dla ITS

Fot. arch. ITS

tyzacja procesów transportowych, rozbudowa baz danych (w tym CEPIK) i gromadzenie wiedzy dotyczącej transportu samochodowego, ruchu drogowego i jego użytkowników.

- **Ekonomika transportu drogowego** – monitorowanie i analizowanie rynku transportowego, badania kosztów firm transportowych, ocena kompetencji zawodowych w transporcie, określanie ekonomicznych skutków negatywnego oddziaływania transportu drogowego na człowieka i jego środowisko.

W ramach wyodrębnionych obszarów badawczych implementowane są przez Instytut innowacyjne rozwiązania konstrukcyjno-materiałowe oraz nowe technologie w transporcie samochodowym, w tym: pojazdy autonomiczne, dostępność transportowa i mobilność osób o szczególnych potrzebach, także z niepełnosprawnościami, jak również normalizacja, certyfikacja, homologacja, ocena zgodności, edukacja oraz działania profilaktyczne. Szerokie spektrum projektów i ich użytkowy charakter sprawiają, że wyniki instytutowych prac badawczych przekładają się na praktyczne zastosowania, zwiększając innowacyjność oraz konkurencyjność gospodarki.

Oprócz wyżej wymienionych obszarów badawczych, istotą działania ITS są wielodziedzinowe rozwiązania obejmujące też ekonomikę i organizację transportu, telematykę, psychologię, badania: dopuszczające pojazdy do ruchu, materiały eksploatacyjne, akcesoria wyposażenia i części pojazdów, a ponadto recykling pojazdów i zużytych materiałów eksploatacyjnych. Instytut realizuje także przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska i bezpieczeństwem uczestników ruchu drogowego, ważne dla osiągania celów polityki społeczno-gospodarczej państwa, o czym świadczą m.in. poniższe inicjatywy.

Przy ITS działa **Polskie Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego**, wspierające władze centralne i lokalne w procesie zarządzania bezpieczeństwem ruchu drogowego. Bazą systemu informatycznego POBR jest portal www.obserwatoriumbrd.pl, który zapewnia narzędzia do analiz danych o wypadkach drogowych. Nadrzędnym celem Polskiego Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego POBR jest zmniejszenie liczby ofiar wypadków drogowych w Polsce. Kluczem do osiągnięcia tego celu jest dostarczanie danych o zagrożeniach

na polskich drogach i rozpowszechnianie wiedzy na temat bezpieczeństwa ruchu drogowego. Dane i informacje zgromadzone w POBR są przeznaczone dla przedstawicieli władz państwowych i samorządowych, zarządców dróg wszystkich szczebli, specjalistów z różnych dziedzin – projektantów, psychologów, nauczycieli, prawników, policjantów, studentów itp., mediów, obywateli/ przedstawicieli społeczności lokalnych, oraz licznych instytucji międzynarodowych.

W wyniku realizowanych przez ITS prac, w 2015 r. utworzono przy Instytucie **Centrum Usług Motoryzacyjnych dla Osób Niepełnosprawnych (CUM)** – pierwszą w Polsce organizację zapewniającą kompleksowy system wsparcia mobilności osób niepełnosprawnych ruchowo. Prowadzone w CUM działania, a także zaangażowanie i otwartość na potrzeby drugiego człowieka, znajdują przełożenie na konkretne działania systemowe. Ponieważ środowisko osób z niepełnosprawnościami oczekuje realizacji postanowień zapisów prawnych, m.in. Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, działalność CUM ITS ma przyczynić się do realizacji dalekosiężnych celów zawartych w art. 20 Konwencji pt. „Mobilność”. W ramach CUM funkcjonuje Ogólnopolski Punkt Informacji o Usługach Motoryzacyjnych, w którym osoby z niepełnosprawnością, ich rodziny, instruktorzy nauki jazdy, egzaminatorzy, lekarze orzecznicy, dealerzy pojazdów, adaptatorzy i inne zainteresowane osoby mogą uzyskać fachową informację dotyczącą wielu zagadnień związanych z mobilnością.

Kolejną nowoczesną inicjatywę tworzy **Centrum Kompetencji Pojazdów Autonomicznych i Połączonych Instytutu Transportu Samochodowego**, które utworzono podczas realizacji strategicznego rządowego projektu pt. „Polska droga do automatyzacji transportu drogowego”, realizowanego przez Ministerstwo Infrastruktury, Wydział Transportu Politechniki Warszawskiej oraz Instytut Transportu Samochodowego w ramach konkursu GOSPOSTRATEG finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Centrum jest instytucją ekspercką wykonującą zadania wspierające prace rządu, w szczególności Ministra Infrastruktury, w obszarze pojazdów autonomicznych i połączonych, przez centralizację kompetencji i procesów wdrożeniowych w kraju, gwarantując zachowanie zgodności implementacji z przepisami uchwalanymi na poziomie UE. Umożliwi to wzrost konkurencyjności i innowacyjności krajowej gospodarki w branży motoryzacyjnej. Wśród pracowników Centrum są eksperci z zakresu automatyzacji transportu drogowego, inteligentnych systemów transportowych, bezpieczeństwa ruchu drogowego, psychologii transportu i homologacji pojazdów.

Prace Instytutu ukierunkowane są na bezpośrednio zastosowania w praktyce, zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, a pracownicy naukowo-badawczy i techniczni aktywnie uczestniczą w krajowych i międzynarodowych organizacjach normalizacyjnych i gremiach doradczych: w pracach komisji sejmowych i senackich, przygotowując stanowiska do omawianych ustaw, komisji rządowych ds. bezpieczeństwa ruchu drogowego, wnosząc szereg rozwiązań, które przyczyniają się do zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, są rzeczoznawcami techniki motoryzacyjnej oraz współpracują także

z szeregiem instytucji krajowych i międzynarodowych w obszarze szeroko rozumianego transportu drogowego.

Aktywność pracowników skutkuje licznymi publikacjami naukowymi w wydawnictwach krajowych i zagranicznych, a także patentami w zakresie motoryzacji. Instytut organizuje także konferencje naukowe, w tym cykliczne cieszące się wieloletnią tradycją, prowadzi szkolenia i zajęcia edukacyjne.

Potwierdzeniem jakości i kompetencji pracowników ITS są posiadane notyfikacje, autoryzacje, akredytacje i certyfikaty zarządzania jakością.

Krajowa i międzynarodowa aktywność pracowników naukowych Instytutu, poza sferą innowacji i wdrożeń, znajduje swój wyraz w postaci wielu nagród i wyróżnień. Ostatnie nagrody potwierdzają wysoki poziom naukowy ITS oraz wskazują na niezbędność wykonywanych badań.

W XV edycji Konkursu dla Przedsięwzięć Innowacyjnych, zorganizowanym w Pałacu Prezydenckim w Warszawie dyrektor Marcin Ślęzak odebrał prestiżową nagrodę „**Teraz Polska**” za działania Polskiego Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego ITS (POBR).

Wcześniej projekt wymienionego uprzednio, działającego w ramach ITS Centrum Usług Motoryzacyjnych dla Osób Niepełnosprawnych, został zgłoszony do Konkursu im. Stanisława

Staszica i decyzją międzynarodowej Kapituły Konkursu otrzymał „**Laur Innowacyjności 2020**” za opracowanie prototypu roweru elektrycznego dla osób z niepełnosprawnościami.

Instytut Transportu Samochodowego jest stale obecny w mediach i środkach masowego przekazu i na bieżąco reaguje na potrzeby i zagrożenia w społeczeństwie. Jedne z najbardziej znanych medialnych kampanii to „Twoje światła – nasze bezpieczeństwo”; analizy ITS dot. bezpieczeństwa na drogach, w tym osób pieszych; opracowania dot. transportu autonomicznego, Dzień Grzeczności za kierownicą itp. ITS jest postrzegany jako wiarygodna i rzetelna opiniotwórcza jednostka naukowa.

Zdobywane przez 70 lat doświadczenie i rezultaty prac, unikatowa w skali kraju fachowa kadra oraz zaplecze laboratoryjne sprawiły, że Instytut Transportu Samochodowego jest cenioną i rozpoznawalną instytucją naukowo-badawczą nie tylko w Polsce, ale także w Europie i na świecie, a jego działalność służy dobru i bezpieczeństwu każdego członka społeczeństwa.

Czerpiąc z tradycji, ale dążąc ku przyszłości, obecnie w ITS jest realizowana termomodernizacja obiektów przy ul. Jagiellońskiej 80. Siedziba Instytutu będzie wkrótce nowoczesnym, ekologicznym i dostosowanym dla osób niepełnosprawnych zespołem budynków, połączonym z terenem przeznaczonym na badania naukowe i testy.

